

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 25 lutego 2020 r.

Pozycja 64

POSTANOWIENIE z dnia 5 grudnia 2019 r. Sygn. akt Ts 15/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Justyn Piskorski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej W.M. w sprawie zgodności:

art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wyłączenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, ze zm.) w zakresie, w jakim wyłącza możliwość nabycia służebności przesyłu na podstawie art. 305¹ i art. 305² § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.) z art. 64 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3; art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1; art. 21 ust. 1 oraz art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) podjąć zawieszone postępowanie;
- 2) nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 24 stycznia 2018 r. (data nadania) W.M. (dalej: skarżący) wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego:

We wniosku z 19 listopada 2012 r. skarżący zażądał ustanowienia służebności przesyłu urządzeń przesyłowych obciążających jego dwie działki na rzecz PGE Dystrybucja SA w Ł. (dalej: przedsiębiorstwo energetyczne), których treścią byłoby znoszenie istnienia na tych nieruchomościach i w przestrzeni nad nimi urządzeń przesyłowych, tj. linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia oraz prawa korzystania z nieruchomości w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów i modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji. We wniosku skarżący domagał się także zasądzenia od przedsiębiorstwa energetycznego na jego rzecz wynagrodzenia za ustanowienie tych służebności w wysokości 77 235,02 zł.

Postanowieniem z 12 maja 2016 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w Ł. I Wydział Cywilny (dalej: Sąd Rejonowy w Ł.) oddalił wniosek skarżącego stwierdziwszy, że przedsiębiorstwo energetyczne dysponuje już tytułem prawnym do korzystania z urządzeń

przesyłowych znajdujących się na terenie nieruchomości skarżącego, tj. wydaną na podstawie art. 35 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, ze zm.; dalej: ustawa wywłaszczeniowa) decyzją Naczelnika Gminy w Ł. z 3 lipca 1985 r. (znak: [...]), która uprawomocniła się 15 sierpnia 1985 r. Decyzja ta wiąże każdorazowego właściciela nieruchomości i uprawnia każdorazowego właściciela urządzeń przesyłowych do korzystania z nieruchomości w oznaczonym w niej zakresie, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń. Dlatego nie ma podstaw do ustanowienia służebności przesyłu na podstawie art. 305¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, ze zm.). Powyższe orzeczenie skarżący zaskarżył apelacją. Postanowieniem z 24 października 2017 r. (sygn. akt [...]) Sąd Okręgowy w R., V Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy w R.), podzieliwszy ocenę prawną materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Rejonowy w Ł., oddalił apelację. Orzeczenie to, wraz z uzasadnieniem, zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego 14 listopada 2017 r.

Skarżący poinformował, że od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z 24 października 2017 r. wniósł skargę kasacyjną, która została wpisana do repertorium Sądu Najwyższego pod (sygn. akt [...]), co Trybunał ustalił z urzędu.

W zarządzeniu z 20 marca 2018 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 30 marca 2018 r.) sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał skarżącego do doręczenia pełnomocnictwa szczególnego do sporządzenia i wniesienia skargi, a także reprezentowania skarżącego w postępowaniu przed Trybunałem. Pełnomocnik skarżącego odniósł się do zarządzenia pismem procesowym z 6 kwietnia 2018 r. (data nadania).

Postanowieniem z 15 maja 2018 r. Trybunał Konstytucyjny zawiesił postępowanie do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy.

Postanowieniem z 12 lipca 2018 r. (sygn. akt [...]) Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, co Trybunał Konstytucyjny ustalił z urzędu.

Zdaniem skarżącego, trwała i jednolita linia orzecznicza zaskarżonego przez niego art. 35 ust. 1 i 2 ustawy wywłaszczeniowej, zapoczątkowana uchwałą siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2014 r. (sygn. akt III CZP 87/13, Biuletyn SN z 2014 r. nr 4, poz. 9), narusza „zasady” ochrony prawa własności (art. 64 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji) i równej ochrony prawa własności oraz innych praw majątkowych (art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1 Konstytucji), a także zasady wyrażone w art. 2 i 7 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do merytorycznej oceny.

2.1. Skargę sporządził radca prawny, który przedłożył pełnomocnictwo procesowe udzielone mu przez skarżącego.

2.2. Skarżący wyczerpał przysługującą mu drogę prawną, ponieważ od wyroku Sądu Okręgowego w R., V Wydział Cywilny Odwoławczy (dalej: Sąd Okręgowy) z 24 paź-

dziennika 2017 r. (sygn. akt [...]), oddalającego apelację, nie przysługują żadne zwyczajne środki zaskarżenia.

2.3. Dochowany został trzymiesięczny termin do wniesienia skargi zastrzeżony w art. 77 ust. 1 u.o.t.p. TK, ponieważ skarga konstytucyjna została złożona w Trybunale 24 stycznia 2017 r.

2.4. Skarżący prawidłowo określił przedmiot kontroli. Na podstawie zaskarżonego w skardze art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r. Nr 10, poz. 64, ze zm.), rozumianego w sposób przyjęty w uchwale siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 kwietnia 2014 r. (sygn. akt III CZP 87/13, Biuletyn SN z 2014 r. nr 4, poz. 9), orzekające w sprawie skarżącego sądy ustaliły, że wydana na jego podstawie decyzja administracyjna z 3 lipca 1985 r. stanowi tytuł prawny do władania nieruchomościami skarżącego w zakresie, wskazanym w jej treści. Wykonywanie uprawnień w zakresie wynikającym z decyzji nie prowadzi zaś do nabycia przez zasiedzenie służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu.

2.5. Zakwestionowanemu przepisowi, rozumianemu w sposób przyjęty w orzecznictwie, skarżący zarzucił nieusprawiedliwioną w świetle zasad konstytucyjnych ingerencję w prawo właściciela nieruchomości, na której (w oparciu o decyzję wydaną na podstawie zaskarżonego przepisu) wybudowano urządzenia do przesyłu energii elektrycznej.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącego zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.